

Informatieblad

Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd

Versie september 2023

Het terugdringen van recidive en beschermen van de maatschappij zijn belangrijke doelen van strafrechtelijke vrijheidsbeneming van jongeren en jongvolwassenen. Om jongeren te kunnen bieden wat zij nodig hebben, is er in het justitiële jeugdlandschap maatwerk door gerichte screening, en differentiatie in beveiligingsniveau en zorgintensiteit. Op basis van risicotaxatie-instrumenten wordt bepaald of een jongere in plaats van in een Forensisch Centrum Jeugd (FCJ), in een lager beveiligde Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ) kan worden geplaatst. Continuïteit van zorg is in de KVJJ een belangrijk uitgangspunt. Dit betekent dat ingezette hulp en andere positieve elementen in het leven van jongeren zoveel mogelijk doorlopen tijdens en na een periode van vrijheidsbeneming.

Wat is een Forensisch Centrum Jeugd (FCJ)?

De vijf huidige JJI-locaties worden de komende jaren doorontwikkeld tot FCJ. Jongeren komen in een FCJ als zij niet in een KVJJ geplaatst kunnen worden. Dat kan vanwege delictgerelateerde redenen, onderzoeksbelang, problematiek, zorgvraag en/of een hoge(re) beveiligingsnoodzaak. Ook een te lange reisafstand of het ontbreken van een dagbesteding

kunnen redenen zijn waarom een jongere niet naar een KVJJ kan en in een FCJ terecht komt. De FCJ's hebben een gedifferentieerd zorg- en beveiligingsaanbod. Het FCJ is een vervolgstap, wanneer de zorg of beveiliging toch niet passend blijkt voor jongeren in de KVJJ. Andersom is de KVJJ één van de vervolgvoorzieningen voor jongeren in de laatste fase van het strafrechtelijk traject in het FCJ. Hierdoor kan het ingezette zorgtraject worden gecontinueerd in de eigen regio. Daar gaat een zorgvuldige afweging aan vooraf.

Wat is een Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ)?

Een KVJJ is een voorziening met een lager beveiligingsniveau dan in het FCJ waar jongeren dichtbij hun eigen leefomgeving verblijven. De inzet is dat de zorg en de dagbesteding zoveel als mogelijk worden gecontinueerd of opgestart tijdens het verblijf. Positieve elementen in het netwerk van de jongeren kunnen behouden blijven en eerder ingezette zorg, hulp, onderwijs en/of werk kunnen doorlopen. De KVJJ biedt jongeren in samenwerking met de (jeugd)reclassering beveiliging, toezicht en begeleiding op maat binnen een positief leer- en

verblijfsklimaat. Deze voorziening is gericht op het vergroten van de kans op maatschappelijke participatie.

Doel KVJJ

Tijdens het verblijf in de KVJJ, is het van belang dat een dagbesteding en het contact met de ouders/het netwerk zo goed mogelijk worden opgestart of in stand worden gehouden. De jongeren krijgen de kans hun leven op een ander spoor te zetten door een plan te maken en zich daaraan te committeren. Dat plan is gericht op het vergroten van de kans op maatschappelijke participatie, door bijvoorbeeld passend onderwijs, stage of werk te organiseren. Voor de jongeren die uitstromen van het FCJ is de KVJJ ook bedoeld als voorbereiding op terugkeer in de maatschappij. Het is de laatste fase van de straf of maatregel. Deze is onder andere gericht op het laten doorlopen van zorg of dagbesteding vanuit het FCJ naar de KVJJ en vanuit de KVJJ naar huis of vervolgzorg. De KVJJ dient hierin als tussenstap. Jongeren krijgen de kans, regionaal in de nabijheid van hun netwerk, hun detentie of de laatste fase van hun maatregel door te brengen.

Lokaal

Beschermende factoren

Maatwerk: beveiliging en zorg

Relationele beveiliging

Jongeren en netwerk actief betrekken

Waar zijn er KVJJ's?

De KVJJ's zijn gevestigd in Amsterdam, Den Haag, Groningen, Krimpen aan den IJssel en Venlo. Alle KVJJ's zijn bedoeld voor jongeren met een vrijheidbenemende strafrechtelijke titel onder het jeugdstrafrecht. Per KVJJ zijn er acht plaatsen.

Doelgroep KVJJ

Jongeren en jongvolwassenen met elke vrijheidbenemende strafrechtelijke titel binnen het jeugdstrafrecht kunnen in een KVJJ worden geplaatst, als zij aan de criteria voldoen. Het gaat dan om:

- Jongeren in voorlopige hechtenis die nog in afwachting zijn van de inhoudelijke behandeling van hun strafzaak en beoordeling door de rechter;
- Jongeren met een jeugddetentie;
- Resocialiserende jongeren met een PIJ-maatregel (Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen);
- Jongens en meisjes;
- Jongeren van 18- en 18+ jaar.

Plaatsing

Het verblijf in een KVJJ geldt als vrijheidsbeneming, net zoals het verblijf in een FCJ dat is. Het verblijf in een KVJJ is dan ook onderdeel van de tenuitvoerlegging van een vrijheidsbenemende straf of maatregel. Ook de voorlopige hechtenis valt daaronder. Voor deze tenuitvoerlegging is de minister voor Rechtsbescherming verantwoordelijk. De plaatsing van jongeren gebeurt door de minister voor Rechtsbescherming en wordt in de praktijk uitgevoerd door de Divisie Individuele Zaken (DIZ) van DJI. Plaatsing in een KVJJ is geen alternatief voor vrijheidsbeneming. De rechter bepaalt of vrijheidsbeneming voor een jongere aan de orde is en kan over de plaats van tenuitvoerlegging ook advies uitbrengen. Op dit moment wordt er geschreven aan een nieuwe juridische basis voor plaatsingen in de KVJJ. Tot die tijd wordt er gebruikgemaakt van artikel 48 Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Bjj).

DIZ besluit waar de tenuitvoerlegging wordt uitgevoerd. Uitgangspunt hierbij is dat de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), Reclasseringsorganisatie (3RO), de Rechter-Commissaris en/of het FCJ DIZ hierover adviseren. Akkoord van het Openbaar Ministerie met de plaatsing in een KVJJ is een vereiste. DIZ toetst op de geformuleerde indicatiecriteria en op de veiligheidsrisico's, en besluit tot plaatsing in een KVJJ of een FCJ. De RvdK of 3RO neemt als onderdeel van de advisering contact op met de betreffende KVJJ om de plaatsing te bespreken. De gemeente wordt geïnformeerd, in ieder geval met een automatische melding via INJUS. Idealiter wordt de gemeente al in een vroeg stadium geïnformeerd door de casusregisseur.

Jongeren kunnen via een in verzekeringstelling of doorplaatsing vanuit het FCJ in de KVJJ geplaatst worden. Dat geldt ook voor jongeren die bij het delict tussen de 18 en 23 jaar waren en bij wie het jeugdstrafrecht is toegepast (adolescentenstrafrecht). Een doorplaatsing vanuit het FCJ en plaatsing in het kader van voorlopige hechtenis na voorgeleiding bij de rechter-commissaris verloopt via dezelfde route als bij minderjarige jongeren.

Plaatsingscriteria KVJJ

Voor de plaatsing van een jongere in een KVJJ zijn landelijk criteria vastgesteld. Deze plaatsingscriteria gelden voor alle locaties en ze zijn leidend voor zowel de keten als voor de plaatser (DIZ namens de minister voor Rechtsbescherming). Voor jongeren in voorlopige hechtenis en jongeren met de titels jeugddetentie en PIJ-maatregel zijn aparte criteria opgesteld.

De criteria bestaan uit vaststaande contra-indicaties en (contra-)indicaties ter overweging. Alleen wanneer er sprake is van een vaststaande contra-indicatie, kan een jongere niet in de KVJJ geplaatst worden.

Voor de (contra-)indicaties ter overweging geldt dat deze in samenhang worden bekeken. Het gaat daarbij om de balans tussen de beschermende factoren en de risicofactoren (contra-indicaties). Wanneer een jongere voldoende beschermende factoren heeft ten opzichte van de risicofactoren, kan deze in de KVJJ geplaatst worden.

De KVJJ's hebben geen plaatsen gereserveerd voor bepaalde doelgroepen. Om zowel maatwerk te kunnen leveren als flexibiliteit in capaciteit is plaatsreservering geen optie.

Criteria KVJJ-plaatsing voor jongeren in voorlopige hechtenis Vaststaande contra-indicaties

- OM gaat niet akkoord met plaatsing
- Ernstige verslavingsproblematiek, suïcidaliteit en/of noodzaak tot klinische observatie/behandeling

Te wegen (contra-)indicaties

- Aard van het delict
- Recidiverisico op basis van een recente risicotaxatie
- Risico op onttrekking
- Medeverdachten
- Nabijheid slachtoffer
- Potentieel maatschappelijke onrust of mediagevoeligheid
- IQ < 70 in combinatie met de mate van zelfredzaamheid
- Verloop van het eerder verblijf in een KVJJ
- Netwerk in de omgeving van de KVJJ
- Extra zorgbehoefte
- Motivatie
- Dagbesteding
- Aanvaardbare reistijden (gemiddeld 1,5 uur voor enkele reis)

Criteria KVJJ-plaatsing voor jongeren met jeugddetentie of PIJ-maatregel vanuit FCJ

Vaststaande contra-indicaties

- Negatief advies OM

- Actuele ernstige zorgproblematiek, zoals ernstige verslavingsproblematiek/suïcidaliteit en/of noodzaak tot klinische behandeling.
- Geen verlofstatus die de KVJJ kan uitvoeren (bij een PIJ-maatregel)
- Vervolgplek na KVJJ onbekend (bij een PIJ-maatregel)
- Openstaande strafzaak/vervolgvonnissen
- Plaatsing tijdens jeugddetentie, terwijl aansluitend een PIJ-maatregel is opgelegd.

Te wegen (contra-)indicaties

- Recidiverisico op basis van een recente risicotaxatie
- Risico op onttrekking
- IQ < 70 in combinatie met de mate van zelfredzaamheid
- Netwerk in de omgeving van de KVJJ
- Nabijheid slachtoffer
- Potentieel maatschappelijke onrust of mediagevoeligheid
- Motivatie
- Dagbesteding
- Aanvaardbare reistijden en/of vestigen in regio

Duur verblijf

De verblijfsduur in de KVJJ in het kader van een voorlopige hechtenis is meestal kort: 80% van de jongeren in de KVJJ verblijft korter dan twee maanden in voorlopige hechtenis. Voor de groep jongeren met een jeugddetentie en PIJ-maatregel geldt dat zij meestal langer verblijven.

Invulling verblijf in KVJJ

Tijdens het verblijf in de KVJJ nemen de jongeren deel aan individuele dagbesteding en vrijetijdsbesteding op maat: onderwijs, oriëntatie op de arbeidsmarkt, hulpverlening en begeleiding. Dit wordt buiten de KVJJ ingevuld. De focus van het traject ligt op de periode na het verblijf. Daarin hebben de Raad voor de Kinderbescherming en (jeugd)reclassering een belangrijke rol.

Zorg en begeleiding

De KVJJ biedt begeleiding van de schoolgang, ondersteunt jongeren en hun ouders bij het opstellen van een plan, en motiveert en stimuleert jongeren bij het nakomen van hun plan. Heeft een jongere in een KVJJ hulpverlening nodig? In het kader van de Jeugdwet biedt een jeugdzorgaanbieder of een ketenpartner in de stad of regio die hulp en niet de KVJJ zelf. Het

streven is dat de in de KVJJ gestarte hulpverlening ook na het verblijf in de KVJJ kan doorlopen. De KVJJ heeft hierin een faciliterende rol.

In de KVJJ's geven de strafrechtelijke organisaties en zorgpartners gezamenlijk invulling aan screening, diagnostiek, zorg en behandeling. Daarnaast kan specifieke forensische jeugdexpertise worden ingezet vanuit het FCJ. Scholing, arbeid en dagbesteding worden onder meer samen met het ministerie van OCW, samenwerkingsverbanden onderwijs en gemeenten uitgewerkt.

Beveiliging

- Deuren van kamers gaan 's avonds op slot
- Jongeren mogen de voorziening niet verlaten zonder toestemming
- Er is 24 uur per dag beveiliging
- Vrijheden worden op maat toegepast
- Inzet van relationele beveiliging (individueel risicomangement waarbij ondersteuning in fysieke beveiligingsmaatregelen kan worden gezocht)

Financiering KVJJ

Kosten voor het ministerie van Justitie en Veiligheid

De Dienst Justitiële Inrichtingen financiert de strafrechtelijke KVJJ via een subsidierelatie voor 8 bedden. De kosten zijn ca. 1,6 mln. (prijspeil 2022). Deze financiering is voor:

- Personeelskosten
- Overig pupilgebonden functies
- Overhead
- Verzorgingskosten
- Zorg voor gebouwen en terreinen
- Organisatiekosten

Financiering hulpverlening

Sinds 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet gewijzigd. Dat betekent dat de gemeente waar de jongere onmiddellijk voorafgaand aan het verblijf in de residentiële jeugdhulp of plaatsing in de KVJJ/het FCJ stond ingeschreven verantwoordelijk is voor de inzet van gecontinueerde of opgestarte jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit geldt in alle situaties: ouderlijk gezag, ondertoezichtstelling, voogdij en ouder dan 18 jaar.

Dit is anders wanneer een jongere vanuit het FCJ naar een KVJJ uitstroomt (resocialiserende jongeren met een PIJ-maatregel of jeugddetentie). De financiering van de geleverde zorg in het FCJ

loopt door. Er zal ook jeugdhulp na verblijf en na strafrechtelijke titel opgestart moeten worden om de overgang goed te laten verlopen. Dat valt onder de reguliere financiering van jeugdhulp uit de jeugdwet.

Kosten overig

Onderwijs wordt zoveel mogelijk voortgezet op de school waar de jongere staat ingeschreven. Over de uitwerking en de financiering hiervan worden momenteel gesprekken gevoerd met de samenwerkingsverbanden onderwijs in de betreffende regio's en op landelijk niveau met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Een aantal kosten blijft tijdens voorlopige hechtenis voor rekening van de ouders, zoals:

- Vervoerskosten dagbesteding, rechtbank e.d.
- Ziektekostenverzekering: jongeren blijven meeverzekerd bij hun ouders (<18 jaar gratis meeverzekerd)
- Voortzetting eigen ziektekostenverzekering > 18 jaar
- Eventueel zak- en/of kleedgeld
- Kosten voor vrijetijdsbesteding, bijvoorbeeld sportclubs

Dit geldt voor de jongeren die nog ingeschreven staan bij hun ouders. Voor de jongeren die niet meer bij de ouders ingeschreven staan, wordt uitgewerkt hoe met deze kosten moet worden omgegaan.

Werkgebied van de KVJJ's

Het werkgebied van elke KVJJ is de regio waarbinnen jongeren binnen een maximale reistijd van ongeveer anderhalf uur op hun dagbesteding kunnen zijn. Dit betekent dat jongeren uit (veel) verschillende gemeenten in een KVJJ kunnen worden geplaatst.

Verdeling verantwoordelijkheden in de KVJJ

Het uitgangspunt is dat de KVJJ stevig verankerd is in het lokale justitiële en sociale domein. Lokale partners spelen dan ook een onmisbare rol bij de toeleiding naar en uitvoering van de KVJJ. Hieronder worden de rollen van een aantal betrokken partijen kort toegelicht.

Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

DJI is opdrachtgever van de KVJJ's. Dit betekent dat DJI een verbindende rol heeft in de landelijke en lokale ketensamenwerking.

DJI is de opdrachtgever van de KVJJ's en verstrekt hiervoor subsidie aan een jeugdhulpaanbieder. DJI stelt de kaders op waarbinnen de jeugdhulpaanbieder de opdracht uitvoert. KVJJ-capaciteit is capaciteit van DJI. De Divisie Individuele Zaken (DIZ) van DJI is namens de minister voor Rechtsbescherming verantwoordelijk en beslissingsbevoegd voor het plaatsen van jongeren met een strafrechtelijke titel in de KVJJ.

Het FCJ is eindverantwoordelijk voor verlofaanvragen/verlengingsadviezen bij jongeren die uitstromen naar de KVJJ. Ook heeft het FCJ een rol in de aanmelding bij jongeren die vanuit de KVJJ doorstromen naar het FCJ. De KVJJ levert daarvoor zoveel mogelijk de informatie aan bij het FCJ.

Jeugdhulpaanbieder

Een jeugdhulpaanbieder geeft uitvoering aan de KVJJ. Deze is verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg voor en de begeleiding van de geplaatste jongeren. De jeugdhulpaanbieder is ook verantwoordelijk voor de afstemming met de lokale ketenpartners over de lokale werkprocessen voor de KVJJ, zoals plaatsing, informatie-uitwisseling en communicatie met de wijk. De kaders hiervoor stelt DJI samen met de KVJJ en de ketenpartners op.

Gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid binnen de gemeente. En is de verbindende schakel tussen 'straf' en het 'gewone leven'. Door het leggen van verbinding kan de gemeente een sluitend netwerk vormen rondom (na-)zorg. De gemeente financiert de jeugdzorg. Vanuit die hoedanigheid heeft de gemeente een grote invloed op de keten waarvan de KVJJ onderdeel is.

Raad voor de Kinderbescherming/3RO

De RvdK/3RO spreekt de jongere als deze in voorlopige hechtenis zit en stelt een advies op. Voordat zij het advies tot plaatsing in een KVJJ geven, stemt de RvdK/3RO af met de KVJJ. Vervolgens adviseren zij het OM, de rechterlijke macht en DIZ over de geschiktheid van een jongere voor plaatsing in de KVJJ aan de hand van de landelijk vastgestelde criteria. De RvdK voert bij (minderjarigen) in een strafzaak de casusregie. De RvdK is de voorzitter van het trajectberaad waarin passende nazorg wordt vastgesteld.

OM en rechterlijke macht

De officier van justitie en de rechter kunnen op basis van het advies van de RvdK/3RO de plaatsing in de KVJJ vorderen. De rechter-commissaris kan dit advies opnemen in het besluit tot voorlopige hechtenis. DIZ weegt dit advies mee in het besluit tot

plaatsing. Het OM geeft voorafgaand aan elke plaatsing in de KVJJ een akkoord.

(Jeugd)reclassering

De (jeugd)reclassering houdt toezicht op en biedt begeleiding aan jongeren tijdens het verblijf in de KVJJ. Bij de start van het KVJJ-traject stelt de (jeugd)reclasseerder, samen met de jongere en de KVJJ, een plan op. Tijdens het verblijf in de KVJJ wordt uitvoering gegeven aan dat plan. De (jeugd)reclassering maakt afspraken over de vrijheden van de jongere, controleert of deze de afspraken nakomt en helpt indien nodig bij het vinden van een dagbesteding. Daarmee is de (jeugd)reclassering naast opsteller, ook uitvoerder van het plan. In het kader van de Jeugdwet kan de jeugdreclassering (jeugd)hulp inzetten als dat nodig is.

Besturing KVJJ

De Kleinschalige Voorzieningen Justitiële Jeugd worden bestuurd door de jeugdhulpaanbieder. De jeugdhulpaanbieder heeft een subsidierelatie met DJI en valt onder de besturing van DJI. De KVJJ draait mee in de reguliere planning & control-cyclus (P&C) van DJI.

Dit informatieblad is een publicatie van:
Dienst Justitiële Inrichtingen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend. DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen, september 2023